

Pozdravljeni, sedmošolci!

Sedaj, ko smo zaključili z naravnogeografskimi značilnostmi Azije, smo se tudi uskladili, tako da bodo od sedaj naprej navodila za a in b razred enaka. Tokratna navodila so za cel teden.

Opazam, da nekateri navodila površno preberete, saj mi pošiljate stvari, ki jih sploh ni bilo potrebno poslat.

Kadar vam kaj ni jasno, me vedno lahko vprašate, tudi če gre za nerazumevanje snovi. Kakorkoli, prav je da počasi nadaljujemo s prebivalstvom in poselitvijo Azijske celine.

Nov naslov v zvezek: **POSELITEV IN PREBIVALSTVO AZIJE**

Odprl boš učbenik na strani 78, 79, kjer je karta poselitve Azije. Kaj opaziš?

Zapiši:

**NARAVNI
PRIRASTEK=**

RAZLIKA MED
ŠT. ŽIVOROJENIH IN
UMRLIH

1. POSELITEV

- Je neenakomerna (Kateri dejavniki vplivajo na to? Razmisli!)
- Najgosteje poseljena območja so: Vzhodni del Azije (Kitajska), Indijski polotok (nižavja in ob rekah), tudi Indonezijsko otočje (otok Java)
- Najredkeje poseljena območja so: Severni in osrednji del Azije (hladnejše podnebje, višje nadmorske višine), Arabski polotok (sušno)

2. ZNAČILNOSTI PREBIVALSTVA

- **Hitro naraščanje št. prebivalstva** (v bolj revnih državah Azije)
- **Vzrok**: življenjske razmere so boljše; smrtnost se zmanjšuje; rodnost je visoka
- **Problem**: DEMOGRAFSKA EKSPLOZIJA = EKSPLOZIJA PREBIVALSTVA
- **Posledice**: Prenaseljenost, revščina, brezposelnost

P
R
E
B
I
V
A
L
S
T
V
O

Še pred nekaj desetletji sta bili rodnost in umrljivost v večini azijskih držav zelo visoki. Čeprav so imele družine zelo veliko otrok, je bil naravni prirastek nizek, saj so ljudje zaradi slabih življenjskih razmer umirali dokaj zgodaj. Število prebivalcev je torej le počasi naraščalo. Ko so se življenjske razmere (predvsem zdravstvene) postopoma izboljšale, se je življenjska doba ljudi podaljšala. Umrlijivost se je torej zmanjšala, a ker je rodnost ostala na skoraj isti ravni kot prej, je začelo število prebivalcev skokovito naraščati. Taki nagli rasti pravimo **demografska eksplozija** ali **eksplozija prebivalstva**. V teh državah so šole polne otrok, na ulicah pa srečujemo pretežno mlade.

Množica učencev na podeželski osnovni šoli na Šrilanki

- **Neenakomerna rast števila preb.** (v razvitih državah npr. Japonskem – staranje preb.; v nerazvitih pa demografska eksplozija)
- Da bi v nekaterih državah zmanjšali rodnost so začeli uvajati **NAČRTOVANJE DRUŽINE.**
- Preberi v UČ, str. 78 besedilo v okvirčku in spodnje besedilo.
- Za lažje razumevanje, si na spodnji povezavi najprej oglej filmčka, ki sta označena.

<https://folio.rokus-klett.si/?credit=GEO7SDZ-2015&pages=114-115>

3

2

1

PREBIVALSTVO AZIJE

Kaj je demografska eksplozija?
Številne azijske države so se sil se še srečujejo s problemom hitrega rastočega prebivalstva. To tako imenovana demografska eksplozija je posledica boljše zdravstvene oskrbe in izboljšanja življenjskih razmer. S hitrim naraščanjem prebivalstva so povezane **preveličnost, revščina in brezposelnost**. V Aziji živi več kot polovica svetovnega prebivalstva, od tega pa se še povečuje. Državi s največjim številom prebivalcev na svetu sta Kitajska in Indija.

Opoglej si starostne piramide Japonske, Indije in Kitajske ter odgovoriti na vprašanja.

A) Katera izmed prikazanih držav se spopada s staranjem prebivalstva? Pojasi, zakaj.

B) V kateri izmed prikazanih držav prebivalstvo narašča najhitreje? Iz česa to sklepš?

C) Primerjaj splošno sestavo prebivalstva na Kitajskem in v Indiji. Pojasi vzroke za takšno splošno sestavo prebivalstva. Pomagaj si lahko tudi z besedilom na strani 115.

KITAJSKA	INDIA
1 milijarda 350 milijonov prebivalcev	1 milijarda 200 milijonov prebivalcev

Kje v Aziji živi največ ljudi?
Azija je zelo **gosta**, a hkrati tudi zelo **neenakomerno poseljena**. Gostota prebivalstva je odvisna predvsem od podnebja in reliefa. Najgostejše so poseljene ravnine in območja z monsunskim podnebjem, medtem ko so gorovi, puščave in severna Sibirija zelo redko poseljena. Gostota prebivalstva je največja ob rekah Huang He in Jangce na vzhodu Kitajske, ob Gangesu in Brahmaputri v južni Aziji ter na Kitajskem polotoku in jugu Japonske. Večina azijskega prebivalstva še vedno živi na podeželju. Zaradi preveličnosti potrebuje še številni selivo v mesta, kjer pogosto pristaneta v bankerskih naseljih na obrobih velikih mest.

ALI VEST!
Tako je z več kot 30 milijonov prebivalcev največje mesto na svetu.

Spoznal si, da se razvite in nerazvite države soočajo z drugačnimi problemi. Preberi še spodnje besedilo in izpolni naslednjo tabelo.

NAČRTOVANJE DRUŽINE NA KITAJSKEM

Ker je Kitajce že večkrat prizadela katastrofalna lakota, so se odločili upočasniti rast števila prebivalcev s posebnimi uredbami. Ljudem šele pri določeni starosti dovolijo, da se poročijo in imajo otroke. Leta 1979 so začeli »uvajati« družine z enim otrokom. Zakoncem, ki imajo le enega otroka, pripadajo različne ugodnosti, tiste, ki dobijo še naslednjega, pa država z različnimi ukrepi kaznuje.

Tako jim je rast prebivalcev sicer uspelo zaježiti, a hkrati so nastali drugi problemi. Največji je na novo nastalo nesorazmerje med spoloma – dečkov je več kot deklic. Starši si namreč predvsem na podeželju tradicionalno želijo moškega potomca. Država je zato nekoliko popustila in staršem na podeželju dovoljuje, da imajo tudi drugega otroka, če je prvorojenec deklica.

Zmanjšan naravni prirastek kot posledica omejevanja števila rojstev

Kako sta se Kitajska in Indija lotili državnega načrtovanja družine in kakšne so bile posledice?

NAČRTOVANJE DRUŽINE NA KITAJSKEM	NAČRTOVANJE DRUŽINE V INDIJI
Št. Prebivalcev: pobrskej podatek:	Št. Prebivalcev: pobrskej podatek:
Posledice:	Posledice:

Kakšno je tvoje mnenje o prikazani politiki? Povej ga tvojim staršem!

S katerim problemom pa se srečuje Japonska? Poglej filmček, ki sem ga v navodilu označila s številko 3, na isti spodnji povezavi in dopolni tabelo!

JAPONSKA

problem	ukrepi	posledice

3. VERSTVA (s pomočjo učbenika izpiši prevladujoča verstva v Aziji).

Ker je teden zaradi praznikov krajši, naj bo to dovolj. Potrudi se! Za težave se lahko obrneš name: andreja.sveticic@sola.velike-lasce.si

Če bo spletna stran od tebe zahtevala prijavo, klikni: nimam še uporabniškega računa, izpolni podatke, potem boš imel dostop do kateregakoli učbenika. Pa srečno! 😊